gierigheid was geprikkeld, heb ik de handschoenen dien avond weer op het bleekveldje gelegd. Toen ik tegen het donker eens in de tuin ging kijken, meende ik bij de handschoenen iets te bespeuren en bij het licht van een lampje **zag ik duidelijk een egel met een mijner handschoenen op de rugpennen.** Hij bewoog zich in de richting van de heg op de scheiding tussen ons en buurmans erf, op welk laatste al eer egels gezien waren. Den volgenden ochtend vond ik de handschoen onder de heg; de egel had haar blijkbaar op zijn vlucht verloren. De andere lag nog op de bleek".

Tot zover de gegevens pro- het vervoer door de egel op zijn stekels. Een en ander is echter niet in overeenstemming met hetgeen de heer *Chr. F. W. Doyer* in Natura van 15 April 1942 op blz. 11—13 mededeelt. Er zijn positieve waarnemingen gedaan over vruchtvervoer en over vervoer van nest materiaal door egels, al komt dit vermoedelijk lang niet bij alle egels voor. Dat is in overeenstemming met de groote individuele karakterverschillen, die de heer *Doyer* op blz. 12 van den egel opgeeft. Dat het dier „doelbewust" zou handelen, is door niemand beweerd. De heer *Doyer* zegt nog, dat het hoogst onwaarschijnlijk is, dat een gespecialiseerd orgaan (de stekel) zou worden gebruikt voor twee zo totaal verschillende doeleinden als afweer van vijanden en voedseltransport. Ik kan echter niet inzien, waarom een gespecialiseerd orgaan niet zou kunnen dienen voor twee verschillende doeleinden. Men kan toch ook met de neus ademen èn ruiken; een kat verweert zich met zijn klauwen èn klimt er mede; een vleermuis fladdert met zijn vlieghuid èn omhult er zich mede tijdens de winterslaap; een walvisch zwemt met de staart èn kan er zich mee verdedigen. Zo zijn er nog meer voorbeelden te noemen.

Ik hoop enige zomerweken in een egelrijke streek door te brengen en zal dan dit vraagstuk gaarne in gedachten houden.

J. Viergever • Serooskerke (Schouwen)

Een neushaai, die geen Neushaai was.

Den 26sten December 1936 vonden we op het strand niet ver van Westenschouwen een aangespoelde haai. Meeuwen hadden er reeds enige gaten in geprikt, maar verder was hij nog gaaf en vers. Het 1 meter 47 lange dier was aan kop en rug fraai donkerblauw, de onderzijde was zilvergrijs. Daar de hem ter plaatse niet konden determineren, werd besloten hem mee te nemen. Thuis gekomen, werden er enige strandboekjes bij gehaald. En na enig

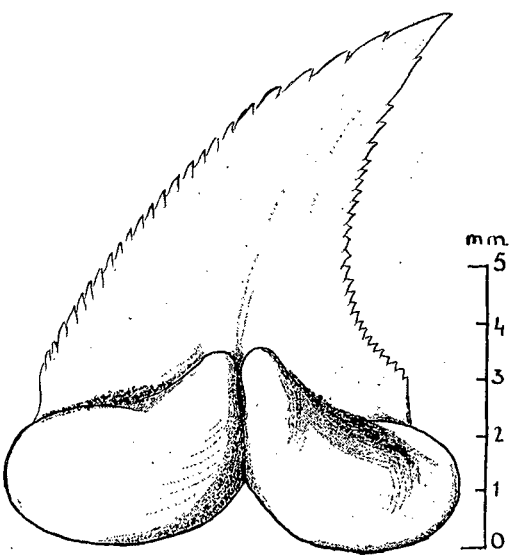

De 1 M. 47 lang van het Westen schouwen'se stran meegenomen Blauw Haai.

(*Foto Viergever*)

zoeken meenden we een neushaai (*Isurus cornubicus Gmel.*) voor ons te hebben. Daar dit een vrij gewone verschijning aan onze kust genoemd werd, hebben we verder weinig aandacht aan het geval besteed. Nadat we een foto gemaakt hadden, hebben we de haai weggegooid. Slechts enkele tanden werden bewaard.

Toen ik echter enkele weken geleden foto en tanden eens vergeleek mt de beschrijvingen van het inmiddels verschenen werk van *Dr. H. C. Redeke* „De Visschen van Nederland" uit de serie „Fauna van Nederland" (besproken in de afl. van 1 Juni, Red.), bleek de haai van Westenschouwen in veel opzichten van de neushaai af te wijken. Het lichaam was veel slanker, de kop spit-

Tand van de Blauwe- of Mensen-haai van Westenschouwen.

(*Tekening Viergever*).

ser en de kieuwspleten kleiner. Verder stond de eerste rugvin meer naar achter en waren de borstvinnen groter. Dit alles wees reeds op de blauwe haai *(Carcharina glauca* L.*)* De tanden leverden echter zekerheid: ze waren plat en hadden gezaagde randen, wat kenmerkend is voor de blauwe - of mensen-haai. *Dr. H. C. Redeke* was zo welwillend de determinatie te controleren.

Wat het voorkomen van de blauwe haai in ons faunagebied betreft, valt te vermelden, dat *Bennet* en *van Olivier* in hun „Naamlijst van Nederlandse Visschen" uit 1825 de blauwe haai opnamen. Na dien is slechts éénmaal, op 3 Dec. 1927 een 1 meter 80 lang wijfjes-ex. door kustvissers bij het lichtschip „Haaks" gevangen. Het is naar het Zoölogisch Laboratorium der Amsterdamse Universiteit gezonden en daar helaas versneden. Merkwaardig ondertussen, dat onze vondst van Westenschouwen ook weer in de maand December is gedaan. En de volgende?

Aangeboden en Gevraagd.

AANGEBODEN: „De Levende Natuur" Jg. 26 t/m 36 gebonden in uitstekende staat te zamen voor f 30.— en „de Wandelaar" Jg. 10 gebonden ook in uitstekende staat voor f 5,—. Adres: M. W. de Wit, van Blankenburgstraat 24, den Haag.

GEVRAAGD: Ter Haar - Onze Vlinders; Reiter - Fauna Germanica, Käfer; Ross - Die Gallen der Pflanzen; Houtzagers - Ziekten der Houtgewassen; Hendriks - Onze loofhoutgewassen; v. d. Broek en Schenk - Ziekten der Tuinbouwgewassen; Topografische kaart van Z.W. Drente.

AANGEBODEN (eventueel ruilen): Sachs - Lehrbuch der Botanik, 4e dr. 1874 f 10,—; Strassburger - Lehrbuch der Botanik, 5e dr. 1902 f 2,50 ingen.; Claus - Grundzüge der Zoologie 2e dr. 1872 f 5,—; Brauer - Süsswasserfauna Deutschlands Heft 15, 16, 17, 18 (Wormen) per deeltje f 2,—; Oudemans - Leerboek der Plantenkunde, 1868 f 10,—; Oudemans en de Vries - Leerboek der Plantenkunde in 2 dln. 1880—1883, ingen. en losgeraakt f 3,50; Receuil d. Trav. Botan. Dl. 25 (afl. 1 en 2 ontbr.), 26, 27, 28, 29, 33, 34, 35, 36 totaal 9 delen voor f 10,—; Ned. Kruidk. Archief 1929—1938 totaal 10 delen voor f 10,—; Arch. néérl. d. Zool. Tome 1, 2, 3 (1934—1939) compl. in 10 ingen. afl. f 5,— of meer. Binnen 14 dagen geen bericht, dan voorzien resp. verkocht. J. Guittart, Leeraar Tuinbouwschool Frederiksoord (Dr.)

AANGEBODEN: „De Levende Natuur" Jg. 1—14, gebonden en ingenaaid f 35,— Jg. 19—36 (behalve Jg. 21, 23, 24, 30) in afleveringen f 37,50. Eventueel ook aparte jaargangen. Adres: J. F. M. van Malssen, Thomsonlaan 211, den Haag.